

Továbbtanulási lehetőségek a szakképzésben érettségi után

Az érettségi végzettséggel rendelkezőknek számos területen lehetősége van a felsőoktatásban való továbbtanulásra vagy szakma elsajátítására.

A szakképzésben huszonnégy ágazat százhetvenöt szakmája közül választhatnak az érdeklődők. A szakmaválasztást a honlapunkon található **„Szakmafüzet”** segíti, amelyben a szakmák rövid leírása olvasható. Az érettségire épülő, kettő vagy három éves képzésben részt vevők az első félévben ágazati alapoktatás keretében ismerkednek meg az adott ágazat sajátosságaival, alapismereteivel, és ezt követően választják ki az adott ágazaton belül a szakirányú oktatásban elsajátítani kívánt konkrét szakmát. Az érettségi végzettséggel rendelkezők szakmai oktatása kizárólag a szakmai vizsgára való felkészítésből áll, hiszen a közismeretet középiskolai tanulmányaik során már elsajátították.

Az alábbiakban összegyűjtöttük a szakmatanulás előnyeit, hogy megkönnyítsük a döntést.

1. Az első két szakma megszerzését az állam ingyenesen biztosítja.

Legfeljebb kettő szakma megszerzése az első szakmai vizsga befejezéséig, a második szakma esetén legfeljebb három tanéven keresztül mindenkinek ingyenes.

2. Az érettségi után megszerzett technikus szakképzettséggel a tanulók megerősített tudással, többletpontokkal, vagy az okleveles technikus képzésben akár már megszerzett kreditekkel indulhatnak később a felsőoktatásba.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy azok számára, akik a szakképzésben való szakmaszerzést követően tanulnak tovább a felsőoktatásban, tanulmányaik során jelentős előnyt, könnyebbséget jelent a szakképzésben megszerzett szakmai tudás.

Ehhez mostantól további előnyként társul, hogy a technikusi oklevéllel rendelkezők a jövőben a szakképzetségük szakirányának megfelelő továbbtanulás esetén dönthetnek úgy, hogy a felvételi pontjuk számítása kizárólag a szakmai vizsgájuk eredménye alapján történjen, és a vizsga eredményétől függően akár 400 pontot is szerezhettek a felsőoktatási felvételi eljárásban. Emellett természetesen jogosultak az általános szabályok szerint – például nyelvvizsga, sporteredmény, vagy szociális helyzet figyelembevételével – szerezhető többletpontokra is. A cél a magyar

fiatalok továbbtanulási esélyeinek támogatása, így jövő évtől a szakképzésben szerzett technikai vizsga emelt szintű érettséginek számít.

Azok, akik a technikum és egy felsőoktatási intézmény által közösen kidolgozott szakmai program szerint végzik el a technikumot, a magasabb szintű szakmai ismeretekre utaló „okleveles technikus” megjelölést használhatják. Az így megszerzett tudás pedig akár kreditpontként is beszámítható a későbbi felsőoktatási tanulmányok során.

3. A nappali rendszerű képzésben való részvétellel diákigazolvány is igényelhető, amellyel minden diákkezdmény (utazás, programbelépők stb.) igénybe vehető.

A huszonötödik életév betöltéséig a nappali rendszerű szakmai oktatásba beiratkozók tanulói jogviszonyban vehetnek részt a szakképzésben, és az ehhez kapcsolódó valamennyi kedvezményre jogosultak lesznek.

4. A képzés során ösztöndíj, a szakképzettség megszerzését követően pályakezdési juttatás jár minden első szakmát tanulónak.

Az első szakma megszerzéséhez kapcsolódóan az adott szakmára vonatkozóan a szakmai oktatásnak a szakmajegyzékben meghatározott időtartamáig a szakképző intézmény nappali rendszerű szakmai oktatásában tanulói jogviszonyban részt vevő tanuló ösztöndíjra jogosult.

Az ösztöndíj és az egyszeri pályakezdési juttatás alapja a tanév első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) egyhavi összege.

Az ösztöndíj havonkénti összege a technikumban folyó ágazati alapoktatásban az ösztöndíj alapjának öt százaléka, a szakképző iskolában folyó ágazati alapoktatásban az ösztöndíj alapjának tíz százaléka.

A szakirányú oktatásban az ösztöndíj mértéke a tanulmányi eredménytől függ: összege a szakképző intézményben folyó szakirányú oktatásban az ösztöndíj alapjának

- öt százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 2,00–2,99 között van,
- tizenöt százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 3,00–3,99 között van,
- huszonöt százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 4,00–4,49 között van,
- harmincöt százaléka, ha a megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga 4,49 fölött van.

Az egyszeri pályakezdési juttatás mértéke a szakmai vizsga eredményéhez igazodik: összege az egyszeri pályakezdési juttatás alapjának

- nyolcvan százaléka, ha a szakmai vizsga eredménye 2,00–2,99 között van,
- száztíz százaléka, ha a szakmai vizsga eredménye 3,00–3,99 között van,
- száznegyvenöt százaléka, ha a szakmai vizsga eredménye 4,00–4,49 között van,
- száznyolcvan százaléka, ha a szakmai vizsga eredménye 4,49 fölött van.

A 2020. évi minimálbérrel számolva ez azt jelenti, hogy a technikumok ágazati alapoktatásban résztvevő tanulói havi 8 ezer forint összegű, a szakképző iskola ágazati alapoktatásban részt vevő tanulói havi 15 ezer forint összegű ösztöndíjat kapnak. A szakirányú oktatásban a tanulók akár havi 10 és 50 ezer forint közötti összegben részesülhetnek. Az egyszeri pályakezdési juttatás mértéke 150 ezer forinttól 300 ezer forintig terjedhet.

5. Azok, akik duális képzésben sajátítják el a szakmát, vállalati környezetben tanulhatnak, és munkabért kapnak tanulmányaik során.

A duális képzésben részt vevő tanulók munkabérre lesznek jogosultak a jövőben. Ennek összege – a tanuló és a duális képzőhely megállapodása alapján – a kötelező legkisebb havi munkabér (minimálbér) legalább hatvan százaléka, de legfeljebb a minimálbérnek megfelelő összeg, amelynek megállapításánál figyelembe kell venni a tanuló szakmai felkészültségét, tanulmányi eredményeit is. A szakképzési munkaszerződés közelíti a szakképző intézmény tanulóját a munka világához, az eddigi juttatásoknál magasabb mértékű munkabért, ugyanakkor életkorára tekintettel kellő védelmet, garanciákat biztosít számára.

A duális képzés számos előnnyel jár, ezért fontos, hogy a lehető legtöbb tanulónak legyen lehetősége a szakirányú ismereteket valós munkakörülmények között elsajátítani. A duális képzésben résztvevő diákok közreműködnek a céges projekteken, megismerik a vállalat által alkalmazott technológiákat, és az így megszerzett gyakorlati tudást az elméleti tudás számonkérésében is kamatoztathatják. A középiskolákból a munkaerőpiacra kikerült álláskeresők sokszor azzal a problémával szembesülnek, hogy a munkáltatók fiatal, ugyanakkor szakmai tapasztalattal már rendelkező munkavállalókat keresnek. A duális képzésben a tanulók már tanulmányaik során munkatapasztalatot szereznek, ami által növekednek elhelyezkedési esélyeik. Az igazán jól teljesítő diákok szinte

biztos álláslehetőségre számíthatnak annál a cégnél, ahol szakirányú tanulmányaikat folytatták.

Az adott területen működő cégek megismerését, a duális képzésbe való bekapcsolódást a szakképző intézmények „vállalati böorzékkal” segítik majd.

6. A szakképzés gyakorlatias, a munkaerőpiacon jól használható tudást és kompetenciákat biztosít.

A szakmai oktatás során elsődleges cél a tanulók munkaerőpiacra való felkészítése. Ezt szolgálja a projektoktatás bevezetése, amelynek keretében a tanulók projektfeladatokon keresztül sajátíthatják el az elméleti és gyakorlati ismereteket. A tanulmányokat lezáró szakmai vizsgának is fontos részét képezi a projektfeladat megvalósítása, illetve portfólió készítése, amely akár az álláskeresés során is felhasználható első referenciamunkaként.

7. A tanulóknak érettségire épülő képzésben is lehetőségük van idegen nyelvi oktatásban részt venni.

Tekintettel arra, hogy napjainkban szinte valamennyi szakma gyakorlásához elengedhetetlen legalább egy idegen nyelv ismerete, a szakképzésben nagy hangsúlyt kap a nyelvi oktatás, amelybe az érettségire épülő képzésben részt vevőknek is lehetősége van bekapcsolódni.